

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog
preduzeća GRAS u 2021. godini**

Direktor:

Faruk Muharemović, Mr.dipl.ing.arh.

Sarajevo, juni/lipanj 2022. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Faruk Muharemović, mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo , dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Vedran Krehić, dipl.ecc.

Nihada Smajić, ek.t.

Edin Trgo, ee.

S A D R Ź A J

Uvod.....	3
1. Finansijski rezultati poslovanja.....	4
1.1. Ukupni prihodi.....	6
1.2. Ukupni rashodi	9
1.3 Gubitak	13
2. Sredstva budžeta	15
3. Investicije	15
4. Elementi bilansa stanja	16
5. Zaposlenost i plaće.....	21
6. Izvedeni pokazatelji poslovanja	25
Rezime	28

Uvod

Prema Programu rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2021. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju KJKP GRAS, d.o.o. (u daljem tekstu).

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna, kontinuirano prati poslovanje Preduzeća i preduzima određene mjere.

Materijal je strukturiran tako da pored uvoda i rezimea sadrži: finansijske rezultate poslovanja, cijene prevoznih usluga, sredstva budžeta, investicije, elemente bilansa stanja, zaposlenost i plaće i izvedene pokazatelje.

Materijal sadrži i Aneks o pokazateljima poslovanja i izvedenim pokazateljima za KJKP GRAS i za sva javna komunalna preduzeća Kantona Sarajevo.

U Izvještaju je posebno akcentiran ostvareni finansijski rezultat-gubitak (problemi, uzroci i struktura).

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja KJKP GRAS pokazatelji su komparirani sa pokazateljima ostvarenim na kraju 2020. godine. Pored podataka za KJKP GRAS dati su podaci i za ostala kantonalna javna komunalna preduzeća (Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace) i javna komunalna preduzeća (Vodostan, Komunalac i Trnovo) u cilju cjelovitog sagledavanja njihovog poslovanja.

U pripremi Informacije korišteni su materijali KJKP GRAS-a:

- Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2021. godini
- Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2021. godine
- Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2021. godine
- Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički anex godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu)
- Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV – 01)
- Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2021. godinu
- Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
- Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme praznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
- Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
- Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja.

1. Finansijski rezultati poslovanja

U 2021. godini ekonomsko-financijska pozicija KJKP GRAS-a složena je kao i u prethodnoj godini. Naime, nastavljen je trend poslovanja u teškim uslovima i dodatnim ograničavajućim faktorima prije svega sa stanovišta finansijske nelikvidnosti (izvršenja dospjelih obaveza iz ranijeg perioda), nedovoljnog ulaganja u održavanje kapaciteta i obnovu voznog parka, što je uslovalo pad kvaliteta usluga, uspostavljanja adekvatnog tarifnog sistema, smanjenja faktora radne snage itd. Javni prevoz nije riješen sistemski, te je već duži niz godina ugrožena funkcija Preduzeća. Osnovni problem je nedovoljan nivo ostvarenih prihoda za pokriće troškova tekućeg poslovanja.

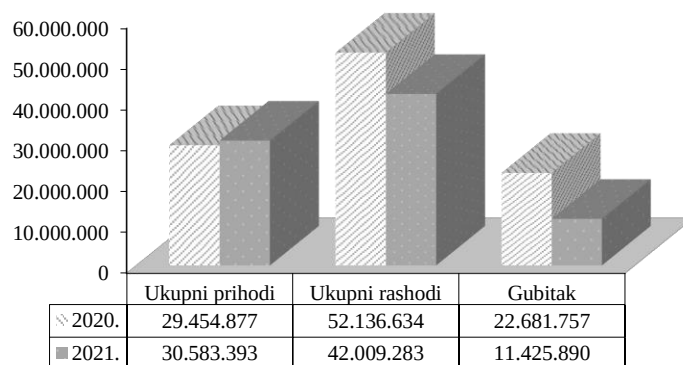
U toku 2021. godine pređeno je 6,464 miliona km što je za 5,3% manje nego u 2020. godini. Vozni park broji 272 vozne jedinice što je jednak broj vozničkih jedinica kao u 2020. godini. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 24 godine.

U 2021. godini KJKP GRAS ostvario je **ukupne prihode** u iznosu **30.583.393 KM**, što je za 3,8% više od ostvarenih ukupnih prihoda u 2020. godini.

Ukupni rashodi u 2021. godini iznose **42.009.283 KM** te su smanjeni za 19,4%, u odnosu na ostvarene rashode u prethodnoj godini.

U 2021. godini ostvaren je **gubitak** u iznosu od **11.425.890 KM** i manji je za 49,6% u odnosu na ostvareni u 2020. godini.

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS

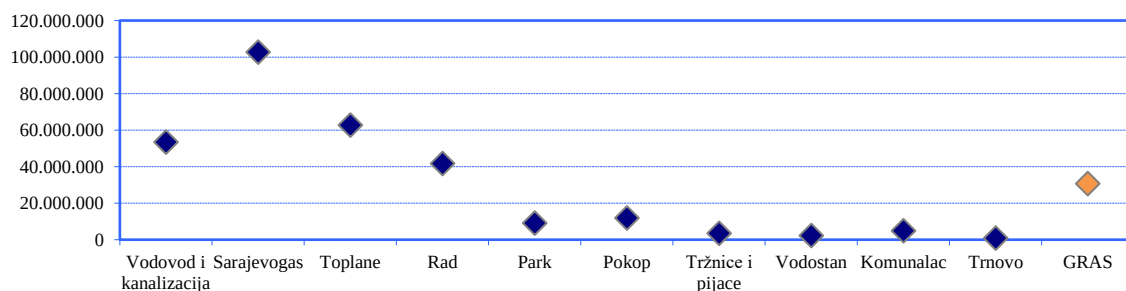

Podaci o prihodu, rashodu, gubitku i dobiti za sva javna komunalna preduzeća data su narednoj tabeli.

Tabela 1.Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM

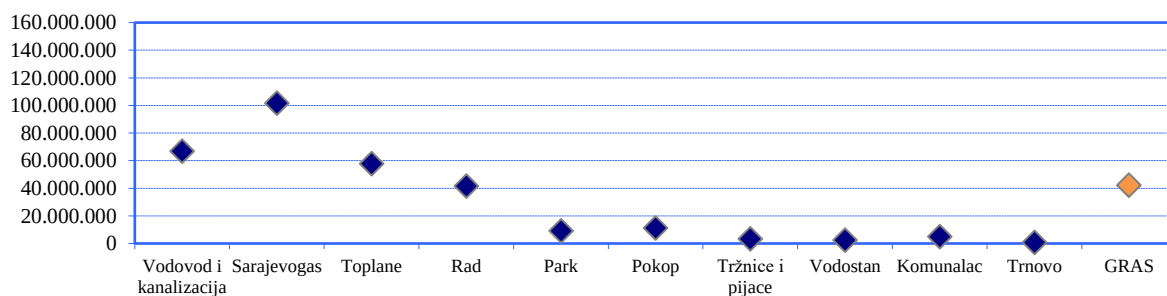
R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks 2021 2020	Ukupni rashodi	Indeks 2021 2020	Dobit u poslovanju	Indeks 2021 2020	Neto dobit	Indeks 2021 2020	Gubitak	Indeks 2021 2020
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	53.496.522	104,9	66.786.459	102,3					13.289.937	93,2
		2020.	51.021.404		65.277.822						14.256.418	
2.	Sarajevogas	2021.	102.741.841	101,1	101.526.611	100,9	1.215.230	114,6	1.215.230	114,6		
		2020.	101.651.755		100.591.450		1.060.305		1.060.305			
3.	Toplane	2021.	62.830.117	101,9	57.847.817	103,3	4.982.300	87,8	4.286.859	77,4		
		2020.	61.670.085		55.994.059		5.676.026		5.536.848			
4.	Rad	2021.	41.687.743	105,4	41.589.880	105,2	97.863	671,4	62.369	485,2		
		2020.	39.545.336		39.530.759		14.577		12.853			
5.	Park	2021.	9.080.373	103,7	8.982.838	96,6	97.535		97.535			
		2020.	8.753.341		9.302.383						549.042	
6.	Pokop	2021.	11.985.568	108,5	11.091.156	110,5	894.412	88,4	812.956	90,8		
		2020.	11.047.607		10.035.631		1.011.976		895.284			
7.	Tržnice i pijace	2021.	3.518.971	107,2	3.381.512	98,4	137.459		136.717			
		2020.	3.281.673		3.435.427						153.754	
8.	Vodostan	2021.	2.349.695	97,4	2.243.848	104,8	105.847	38,9	95.181	38,9		
		2020.	2.412.468		2.140.357		272.111		244.697			
9.	Komunalac	2021.	4.941.816	95,5	4.898.784	95,3	43.032	134,2	38.469	134,3		
		2020.	5.173.445		5.141.388		32.057		28.644			
10.	Trnovo	2021.	911.522	111,9	763.365	95,5	148.157	951,4	132.423	1004,5		
		2020.	814.600		799.028		15.572		13.183			
	Ukupno	2021.	293.544.168	102,9	299.112.270	102,3	7.721.835	95,5	6.877.739	88,3	13.289.937	88,8
		2020.	285.371.714		292.248.304		8.082.624		7.791.814		14.959.214	
11.	GRAS	2021.	30.583.393	103,8	42.009.283	80,6					11.425.890	50,4
		2020.	29.454.877		52.136.634						22.681.757	

Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2021. (u KM)

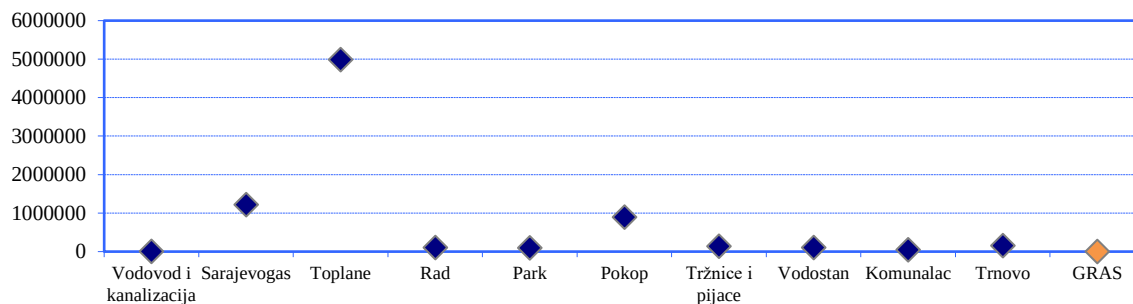

Prema visini ostvarenog ukupnog prihoda u 2021. godini KJKP GRAS ima rang 5 iza KJKP Sarajevogasa, KJKP Toplana, KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad.

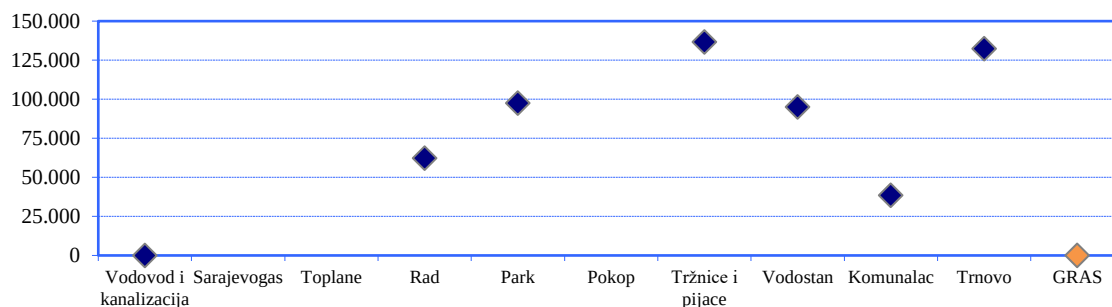
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2021. (u KM)

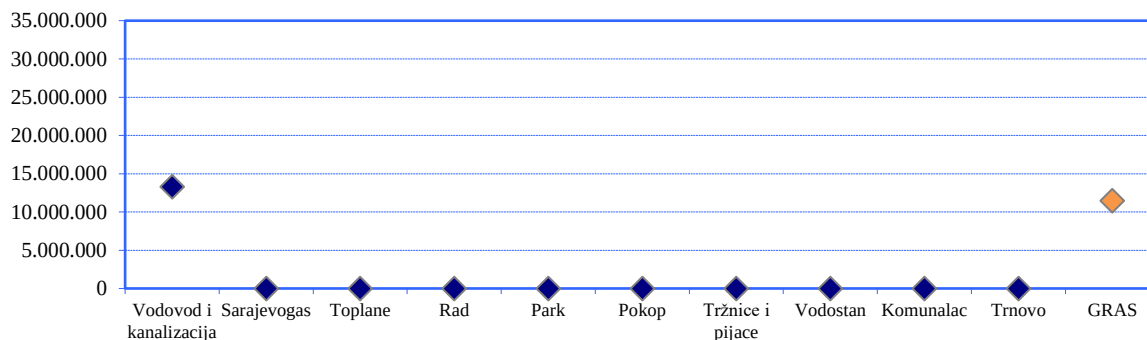
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2021. (u KM)

Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2021. (u KM)

Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2021. (u KM)

Ukupni rashodi pozicioniraju Preduzeće na rang 4 iza KJKP Sarajevogas, Vodovod i kanalizacija i Toplane. Prema visini gubitka preduzeće je na rang 2, dok najveće gubitke ostvaruje KJKP Vodovod i kanalizacija.

1.1. Ukupni prihodi

U 2021. godini ostvareni ukupni prihodi preduzeća su 30.583.393 i veći su za 3,8% u odnosu na 2020. godinu. Prihod od osnovne aktivnosti je manji za 9,2% u odnosu na ostvareni u 2020. godini. U strukturi formiranja ukupnog prihoda preduzeća u 2021. godini prihodi od osnovne aktivnosti učestvuju sa 86,6%.

Pored prihoda osnovne djelatnosti (prevoz putnika) ostvareni su i prihodi od usluga trećim licima od 570.703 KM, koji su u odnosu na 2020. godinu smanjeni za 27,4%. Ukupni prihodi od prevoza putnika sa subvencijama iznose 22.123.465 KM i veći su za 7,8% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, prihod od pojedinačnih karata je ostvaren u iznosu od 4.872.906 KM i manji je za 4,7%, prihodi od mjesečnih i višemjesečnih karata koje plaćaju putnici bez subvencije ostvareni su u iznosu od 3.774.878 KM i manji su za 23,5%.

Prihodi od subvencija iznose 13.475.681 KM i povećani su za 28,6% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, učešće prihoda od pojedinačnih karata je 22,0%, prihodi od mjesečnih karata čine 15,2%, prihodi od višemjesečnih i godišnjih karata učestvuju sa 1,9%, a prihodi od subvencija čine 60,9%, što dovoljno govori o veoma nepovoljnom odnosu posebno kada se radi o mjesečnim prevoznim kartama.

Prihodi od finansiranja su povećani preko 2 puta u odnosu na 2020. godinu, a u ukupnom prihodu Preduzeća učestvuju sa 0,2%. Ostali prihodi su povećani za skoro 15 puta u odnosu na 2020. godinu, a u ukupnom prihodu Preduzeća učestvuju sa 13,3%.

KJKP Sarajevogas, KJKP Toplane, KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad ostvaruju veći prihod od KJKP GRAS-a.

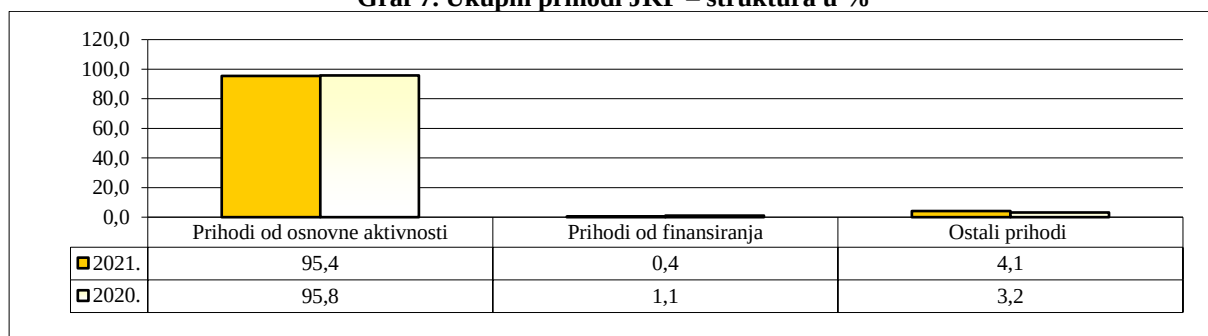
Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM

R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks <u>2021</u> 2020	Prihodi od finansiranja	Indeks <u>2021</u> 2020	Ostali prihodi	Indeks <u>2021</u> 2020	Ukupni prihodi	Indeks <u>2021</u> 2020
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	48.585.182	102,5	788.191	118,6	4.123.149	139,0	53.496.522	104,9
		2020.	47.390.708		664.500		2.966.196		51.021.404	
2.	Sarajevogas	2021.	102.431.383	101,9	11.789	1,7	298.669	74,9	102.741.841	101,1
		2020.	100.560.897		691.895		398.963		101.651.755	
3.	Toplane	2021.	57.263.580	102,6	53.383	3,7	5.513.154	125,4	62.830.117	101,9
		2020.	55.832.267		1.441.824		4.395.994		61.670.085	
4.	Rad	2021.	39.425.533	102,9	415.788	204,9	1.846.422	176,5	41.687.743	105,4
		2020.	38.296.584		202.889		1.045.863		39.545.336	
5.	Park	2021.	8.990.196	103,4	6.435	2.365,8	83.742	137,6	9.080.373	103,7
		2020.	8.692.202		272		60.867		8.753.341	
6.	Pokop	2021.	11.959.841	108,5	85	369,6	25.642	115,8	11.985.568	108,5
		2020.	11.025.443		23		22.141		11.047.607	
7.	Tržnice i pijace	2021.	3.400.950	103,8	2.112		115.909	2.823,6	3.518.971	107,2
		2020.	3.277.568				4.105		3.281.673	
8.	Vodostan	2021.	2.342.818	97,8			6.877	40,8	2.349.695	97,4
		2020.	2.395.622				16.846		2.412.468	
9.	Komunalac	2021.	4.845.001	95,7	1.247	183,7	95.568	88,8	4.941.816	95,5
		2020.	5.065.154		679		107.612		5.173.445	
10.	Trnovo	2021.	901.497	111,0	7	87,5	10.018	480,0	911.522	111,9
		2020.	812.505		8		2.087		814.600	
	Ukupno	2021.	280.145.981	102,5	1.279.037	42,6	12.119.150	134,3	293.544.168	102,9
		2020.	273.348.950		3.002.090		9.020.674		285.371.714	
11.	GRAS	2021.	26.476.543	90,8	51.264	209,0	4.055.586	1.480,0	30.583.393	103,8
		2020.	29.156.329		24.528		274.020		29.454.877	

Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %

R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	90,8	1,5	7,7	100,0
		2020.	92,9	1,3	5,8	100,0
2.	Sarajevogas	2021.	99,7	0,0	0,3	100,0
		2020.	98,9	0,7	0,4	100,0
3.	Toplane	2021.	91,1	0,1	8,8	100,0
		2020.	90,5	2,3	7,1	100,0
4.	Rad	2021.	94,6	1,0	4,4	100,0
		2020.	96,8	0,5	2,6	100,0
5.	Park	2021.	99,0	0,1	0,9	100,0
		2020.	99,3	0,0	0,7	100,0
6.	Pokop	2021.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2020.	99,8	0,0	0,2	100,0
7.	Tržnice i pijace	2021.	96,6	0,1	3,3	100,0
		2020.	99,9	0,0	0,1	100,0
8.	Vodostan	2021.	99,7	0,0	0,3	100,0
		2020.	99,3	0,0	0,7	100,0
9.	Komunalac	2021.	98,0	0,0	1,9	100,0
		2020.	97,9	0,0	2,1	100,0
10.	Trnovo	2021.	98,9	0,0	1,1	100,0
		2020.	99,7	0,0	0,3	100,0
Ukupno		2021.	95,4	0,4	4,1	100,0
		2020.	95,8	1,1	3,2	100,0
11.	GRAS	2021.	86,6	0,2	13,3	100,0
		2020.	99,0	0,1	0,9	100,0

Graf 7. Ukupni prihodi JKP – struktura u %

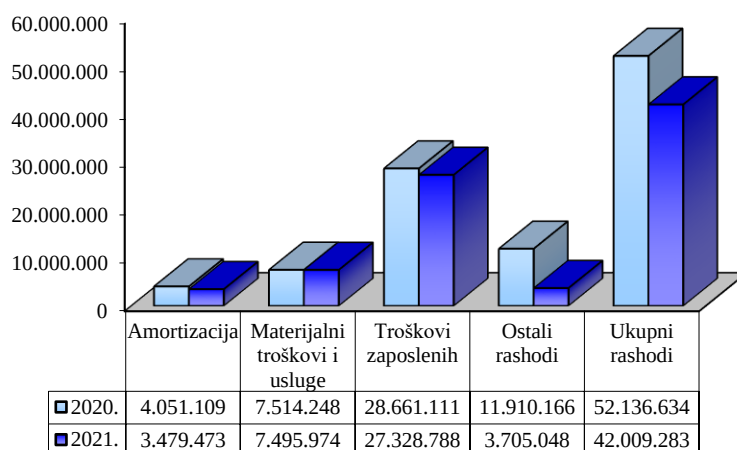

1.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi preduzeća u 2021. godini iznosili su 42.009.283 KM i u odnosu na 2020. godinu smanjeni su za 19,4%.

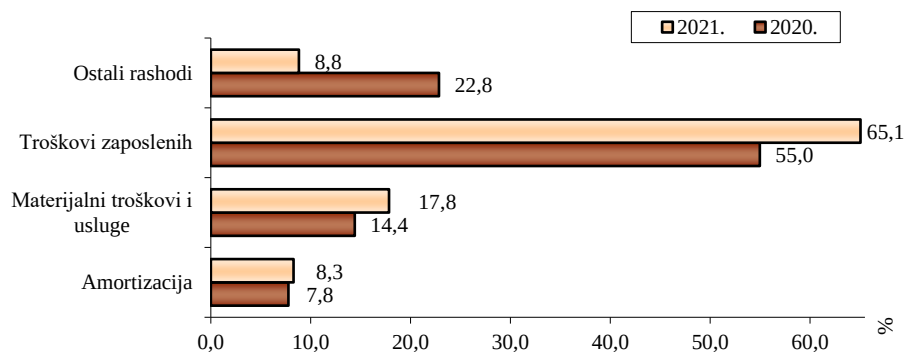
Struktura formiranja ukupnih rashoda (nominalno) preduzeća data je na Grafu 7.

Graf 7. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM

U 2021. godini u strukturi formiranja ukupnih rashoda materijalni troškovi i usluge sa troškovima amortizacije učestvuju sa 26,1%, troškovi zaposlenih učestvuju sa 65,1% i svi ostali troškovi i rashodi sa 8,8%. (Graf 8.)

Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %

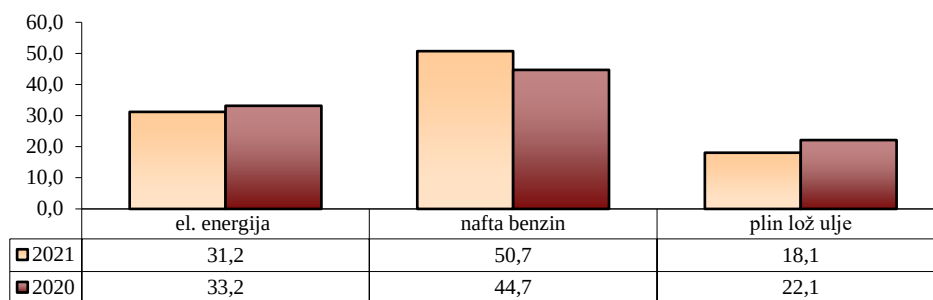

Troškovi sirovina, materijala, i rezervnih dijelova iznose 883.166 KM i manji su za 8,4% u odnosu na 2020. godinu.

Ukupni troškovi energije u 2021. godini iznose 4.926.833 KM i veći su za 0,2% u odnosu na 2020. godinu. Troškovi električne energije iznose 1.537.220 KM i smanjeni su za 5,7%, troškovi goriva, ulja i maziva iznose 2.499.172 KM i veći su za 13,7%, a troškovi plina su manji za 18,2% u odnosu na 2020. godinu, a iznose 890.441.

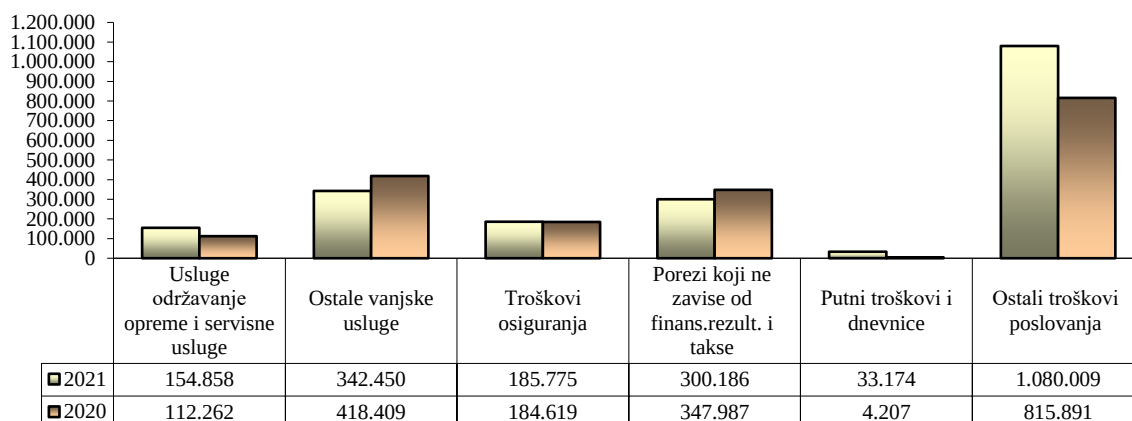
Učešće pojedinih troškova energije i vode dato je na Grafu 9.

Graf 9. Struktura troškova energije u %

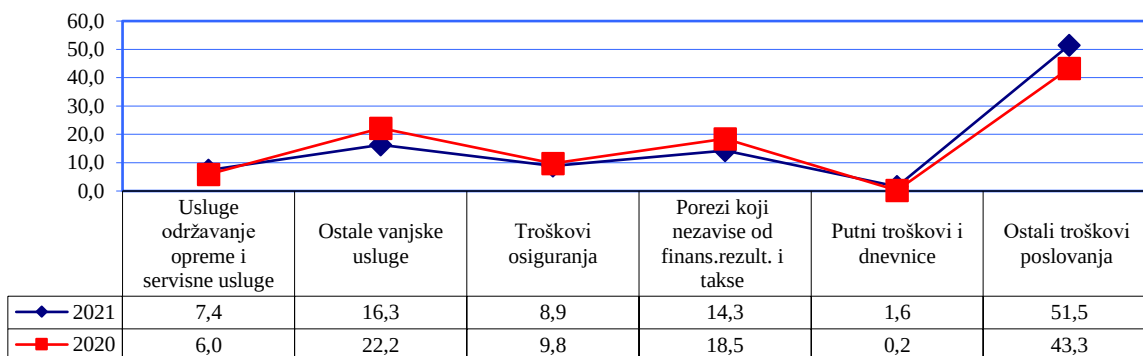

Svi ostali troškovi sa proizvodnim uslugama i neproizvodnim uslugama, porezi i drugo iznose 2.096.452 KM i povećani su za 11,3% u odnosu na 2020. godinu. Troškovi ovih usluga dati su na Grafu 10. Troškovi proizvodnih usluga su 189.719 KM, a nematerijalni troškovi koji obuhvataju neproizvodne usluge i druge nematerijalne troškove su 1.375.421 KM.

Graf 10. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM

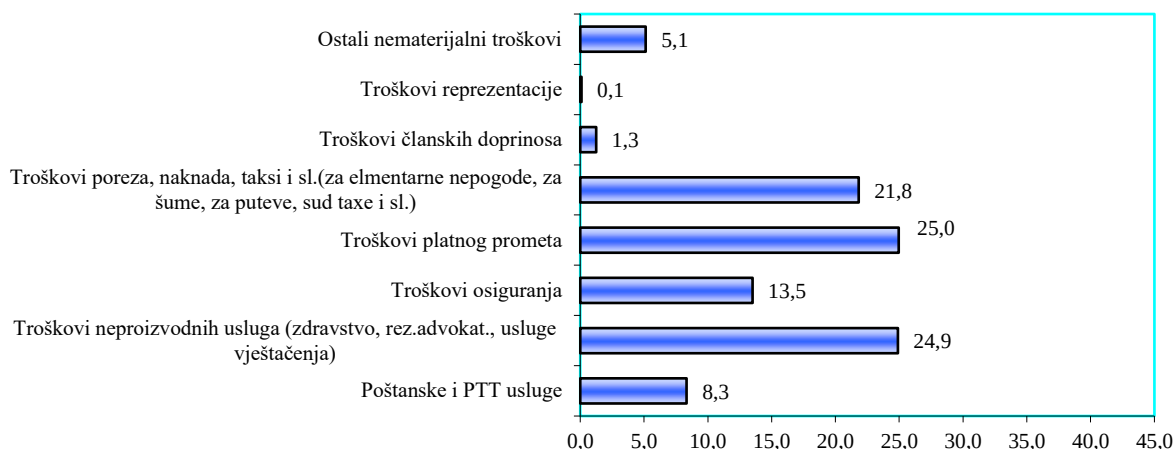

Graf 11. Struktura troškova usluga KJKP GRAS, u %

U strukturi formiranja troškova usluga, 21,8% su troškovi poreza, naknada, taksi i sl. (za elementarne nepogode, za šume, za puteve, sudske takse i sl.).

Graf 12. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %

U 2021. godini ostvarena amortizacija iznosila je 3.479.473 i manja je za 14,1% u odnosu na 2020. godinu. Amortizacija je obračunata po linearnoj metodi na osnovu pojedinačnog otpisa.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2021. godini iznose 27.328.788 KM i manji su za 4,6% u odnosu 2020. godinu. Troškovi zaposlenih obuhvataju plaće i naknade neto plaća, poreze i doprinose na plaće i naknade plaća i kategoriju ostalih troškova zaposlenih.

Detaljna struktura ukupnih rashoda Preduzeća data je u Tabeli 4.

Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda

Struktura rashoda	Iznos u KM		Indeks 2021 2020	Učešće u %	
	2021	2020		2021	2020
1. Troškovi sir. mat. rez. dje.	883.166	964.049	91,6	2,10	1,85
2. Troškovi sitnog inventara i auto guma	120.835	180.357	67,0	0,29	0,35
3. Troškovi energije (ukupno)	4.926.833	4.917.730	100,2	11,73	9,43
el. energija	1.537.220	1.630.870	94,3	3,66	3,13
nafta-gorivo	2.499.172	2.198.180	113,7	5,95	4,22
plin-grijanje	890.441	1.088.680	81,8	2,12	2,09
4. Amortizacija	3.479.473	4.051.109	85,9	8,28	7,77
5. Plate i naknade plata	23.671.114	25.118.869	94,2	56,35	48,18
6. Ostali troškovi zaposlenih radnika (topl. obr., regres i dr.)	2.817.736	2.691.561	104,7	6,71	5,16
7. Izdaci za ostala materijalna prava zaposlenih Usluge održavanje kapaciteta	309.611	419.985	73,7	0,74	0,81
8. Usluge održavanje opreme i servisne usluge	154.858	112.262	137,9	0,37	0,22
9. Ostale vanjske usluge	342.450	418.409	81,8	0,82	0,80
10. Troškovi osiguranja	185.775	184.619	100,6	0,44	0,35
11. Porezi koji ne zavise od finans.rezult. i takse	300.186	347.987	86,3	0,71	0,67
12. Putni troškovi i dnevnice	33.174	4.207	788,5	0,08	0,01
13. Ostali troškovi poslovanja	1.080.009	815.891	132,4	2,57	1,56
14. Troškovi rezervisanja	0	0	0,0	0,00	0,00
15. Nabavna vrijednost prodane robe	5.040	7.400	68,1	0,01	0,01
16. Rashodi finansiranja	3.400.900	7.034.517	48,3	8,10	13,49
17. Ostali rashodi	298.123	4.867.682	6,1	0,71	9,34
Ukupni rashodi	42.009.283	52.136.634	80,6	100,00	100,00

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM

R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2021 2020	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2021 2020	Troškovi zaposlenih	Indeks 2021 2020	Ostali rashodi	Indeks 2021 2020	Ukupni rashodi	Indeks 2021 2020
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	18.535.798	99,0	16.264.141	99,1	23.399.138	96,4	8.587.382	146,4	66.786.459	102,3
		2020.	18.723.165		16.407.667		24.279.463		5.867.527		65.277.822	
2.	Sarajevogas	2021.	6.088.315	99,6	81.917.145	99,6	11.442.582	102,8	2.078.569	192,1	101.526.611	100,9
		2020.	6.112.394		82.267.864		11.128.901		1.082.291		100.591.450	
3.	Toplane	2021.	2.550.496	83,1	35.898.312	104,2	10.687.590	98,5	8.711.419	114,0	57.847.817	103,3
		2020.	3.069.592		34.434.986		10.846.647		7.642.834		55.994.059	
4.	Rad	2021.	2.143.943	101,0	9.501.034	123,3	24.423.082	97,7	5.521.821	117,0	41.589.880	105,2
		2020.	2.122.280		7.703.430		24.985.320		4.719.729		39.530.759	
5.	Park	2021.	329.627	115,5	1.227.831	76,7	6.658.482	95,5	766.898	173,9	8.982.838	96,6
		2020.	285.488		1.601.423		6.974.562		440.910		9.302.383	
6.	Pokop	2021.	1.853.171	110,9	1.822.044	120,4	6.414.164	104,0	1.001.777	146,6	11.091.156	110,5
		2020.	1.670.389		1.513.397		6.168.502		683.343		10.035.631	
7.	Tržnice i pijace	2021.	224.750	97,1	524.776	112,1	2.540.948	94,5	91.038	188,9	3.381.512	98,4
		2020.	231.350		468.025		2.687.860		48.192		3.435.427	
8.	Vodostan	2021.	575.836	115,3	552.450	115,6	1.056.292	101,5	59.270	48,6	2.243.848	104,8
		2020.	499.607		477.787		1.040.898		122.065		2.140.357	
9.	Komunalac	2021.	756.438	98,6	1.465.581	89,0	2.541.894	98,4	134.871	93,9	4.898.784	95,3
		2020.	767.553		1.646.103		2.584.028		143.704		5.141.388	
10.	Trnovo	2021.	50.234	172,8	197.489	79,5	512.909	99,3	2.733	54,9	763.365	95,5
		2020.	29.066		248.458		516.529		4.975		799.028	
	Ukupno	2021.	33.108.608	98,8	149.370.803	101,8	89.677.081	98,3	26.955.778	129,9	299.112.270	102,3
		2020.	33.510.884		146.769.140		91.212.710		20.755.570		292.248.304	
11.	GRAS	2021.	3.479.473	85,9	7.495.974	99,8	27.328.788	95,4	3.705.048	31,1	42.009.283	80,6
		2020.	4.051.109		7.514.248		28.661.111		11.910.166		52.136.634	

Struktura formiranja ukupnih rashoda javnih komunalnih preduzeća data je u Tabeli 5., a učešće pojedinih komponenti u ukupnom rashodu dato je u Tabela 6.

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP i JKP – struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2021.	27,8	24,4	35,0	12,9	100,0
		2020.	28,7	25,1	37,2	9,0	100,0
2.	Sarajevogas	2021.	6,0	80,7	11,3	2,0	100,0
		2020.	6,1	81,8	11,1	1,1	100,0
3.	Toplane	2021.	4,4	62,1	18,5	15,1	100,0
		2020.	5,5	61,5	19,4	13,6	100,0
4.	Rad	2021.	5,2	22,8	58,7	13,3	100,0
		2020.	5,4	19,5	63,2	11,9	100,0
5.	Park	2021.	3,7	13,7	74,1	8,5	100,0
		2020.	3,1	17,2	75,0	4,7	100,0
6.	Pokop	2021.	16,7	16,4	57,8	9,0	100,0
		2020.	16,6	15,1	61,5	6,8	100,0
7.	Tržnice i pijace	2021.	6,6	15,5	75,1	2,7	100,0
		2020.	6,7	13,6	78,2	1,4	100,0
8.	Vodostan	2021.	25,7	24,6	47,1	2,6	100,0
		2020.	23,3	22,3	48,6	5,7	100,0
9.	Komunalac	2021.	15,4	29,9	51,9	2,8	100,0
		2020.	14,9	32,0	50,3	2,8	100,0
10.	Trnovo	2021.	6,6	25,9	67,2	0,4	100,0
		2020.	3,6	31,1	64,6	0,6	100,0
	Ukupno	2021.	11,1	49,9	30,0	9,0	100,0
		2020.	11,5	50,2	31,2	7,1	100,0
11.	GRAS	2021.	8,3	17,8	65,1	8,8	100,0
		2020.	7,8	14,4	55,0	22,8	100,0

U ukupnoj strukturi rashoda kod KJKP GRAS, dominiraju troškovi zaposlenih sa 65,1%, i veći su u odnosu na iste u KJKP i JKP za 35,1%. Struktura ostalih rashoda je 8,8% i manja je od KJKP i JKP za 0,2%, dok su materijalni troškovi i troškovi amortizacije znatno manji u odnosu na KJKP i JKP.

1.3 Gubitak

Preduzeće je u 2021. godini poslovalo s negativnim finansijskim rezultatom - gubitkom u iznosu od 11.425.890 KM, koji je manji za 11.255.867 KM ili za 49,6% u odnosu na 2020. godinu.

U strukturi gubitka tekućeg perioda, učešće od 22,1% odnosi se na gubitak od finansijskih aktivnosti – razliku finansijskih prihoda i finansijskih rashoda u iznosu od 3.349.636 KM.

Gubitak od poslovnih aktivnosti kao razlika poslovnih prihoda i poslovnih rashoda tekućeg perioda, iskazan je u iznosu od 11.832.732 KM i čini 77,9% ukupno iskazanog gubitka perioda.

U periodu 01.01.-31.12.2021. godine, u odnosu na isti period 2020. godine, evidentno je slijedeće:

- poslovni prihodi su smanjeni za 2.679.786 KM (ili za 9,2%) kao i smanjenje poslovnih rashoda u iznosu od 1.924.593 KM (ili 4,8%), ali je gubitak od poslovnih aktivnosti veći za 755.193 KM (ili za 6,8%) u odnosu na prethodnu godinu.
- u posmatranom periodu smanjen je gubitak od finansijskih aktivnosti za 3.660.353 KM (ili za 52,2%)
- u odnosu na prethodnu godinu, u 2021. godini su smanjeni finansijski rashodi za 3.633.617 KM, dok su finansijski prihodi povećani za 26.736 KM.

Preduzeće posluje sa gubitkom počev od 2000. godine. Trend nedovoljno ostvarenih prihoda za pokriće rashoda je nastavljen u poslovanju preduzeća u narednim godinama, a sredstva osnivača za pokriće gubitka¹ nisu se obezbjeđivala redovno niti u dovoljnim iznosima te se gubitak godinama akumulirao. Od 2012. godine preduzeće je po prvi put ušlo u kapitalne gubitke (akumulirani gubitak je dostigao iznos veći od vrijednosti kapitala).

Osnivač je u period 01.01.-31.12.2021. godine, doznačio iz Budžeta sredstva za pokriće akumuliranoog gubitka u ukupnom iznosu od 43.246.520 KM. Gubitak iznad visine kapitala je sa 31.12.2021. godine dostigao iznos od 190.011.960 KM. U odnosu na isti dan prethodne godine, smanjen je za 31.820.630 KM (za razliku iskazanog neto gubitka perioda, rezervisanja za tužbe radnika i iznosa sredstava uplaćenih na ime pokrića gubitka).

- Gubitak sa 31.12.2020.	330.147.392 KM
- Pokriće dijela akumuliranog gubitka u 2021. godini	43.246.520 KM
- Neto gubitak perioda 01.01.-31.12.2021. godine	11.425.890 KM
- Gubitak sa 31.12.2021. (1-2+3)	298.326.762 KM

Planovi Budžeta Kantona, godinama i značajno odstupaju od potreba i Prijedloga za Plan Budžeta koje je preduzeće dostavljalo, kao i Odluka Skupštine preduzeća o načinu pokrića gubitka, kojima se predlaže pokrivanje gubitka u novcu od strane osnivača.

Struktura ostvarenog gubitka ukazuje da gubitak od poslovne aktivnosti iznosi 11.832.732 KM, odnosno 77,9%, a finansijski gubitak 3.349.636 KM ili 22,1%, te je gubitak od redovne aktivnosti 15.182.368 KM ili 100 %. (Tabela 7).

¹ Pokriće gubitka u periodu 2000.-2021.godina , ukupno u iznosu od	148.045.087 KM
- na teret kapitala	19.667.093 KM
- novčanim sredstvima osnivača -zaključno sa 31.12. 2021.g. / ukupno	128.377.994 KM

Program sanacije gubitka

Skupština preduzeća (punomoćnik Vlade Kantona Sarajevo) je Odlukom br. 01/2 dana 13.04.2022. godine donijela Program konsolidacije poslovanja za period 2022.-2024. godina.

Suština problema u poslovanju KJKP Gras d.o.o. Sarajevo, su nedovoljni prihodi (nepovoljna struktura korisnika uz niske cijene usluge prevoza za veći broj kategorija korisnika koji su ujedno i najbrojniji korisnici usluga javnog prevoza) koji ne mogu obezbijediti pokriće rashoda u poslovanju, što rezultira gubitkom u poslovanju.

Iskazani gubici su se samo povremeno i u nedovoljnim iznosima pokrivali novčanim sredstvima osnivača, te se gubitak akumulirao. Zbog nemogućnosti pravovremenog izmirenja, iznosi neizmirenih obaveza su se povećavali uz dodatni obračun zateznih kamata.

Preduzeće je kao mogućnost izmirenja dijela obaveza, prvenstveno poreskih, očekivalo pravosnažnost tužbe protiv Kantona Sarajevo, koju je preduzeće pokrenulo u skladu sa Zakonom o kumunalnim preduzećima po osnovu izgubljenog prihoda zbog niže utvrđenih cijena.

Problematika poslovanja preduzeća se iz godine u godinu usložnjavala i razmatrala na svim nivoima Kantona Sarajevo. U oktobru 2021. godine zaključen je Sporazum o rješavanju problema u poslovanju KJKP Gras, između Vlade Kantona Sarajevo i preduzeća, kojim su definirani najveći problemi u poslovanju KJKP Gras, a koji su nastali u prethodnom periodu i koji ugrožavaju poslovanje preduzeća te obavljanje komunalne djelatnosti linijskog prevoza putnika Kantona, koja je od javnog interesa.

Budžetom Kantona Sarajevo za 2021. godinu, planirana su i doznačena značajna sredstva na pozicijama pokrića dijela gubitka KJKP Gras, kojima je omogućen kontinuitet u poslovanju i redovna isplata plaća uz česte blokade TRN-a izvršnim sudskih rješenjima (tužbe radnika radi neprimjenjivanja Kolektivnog ugovora, radi neizmirivanja direktnih poreza, prinudne naplate od strane UIO BiH i PU FBiH).

Krajem avgusta 2021. godine otpočeli su radovi na rekonstrukciji tramvajske pruge, a u naredne dvije godine očekuje se nabavka novih tramvajskih i trolejbuskih vozila (kredit EBRD), osposobljavanje trolejbuske trase do Vogošće, izgradnja tramvajskih stajališta sa kontrolisanom naplatom, te produženje tramvajske pruge Hrasnice. Ovim bi se u narednom periodu, kroz kvalitetniju uslugu, stvorili uslovi za vraćanje korisnika usluga, odnosno povoljniji uslovi sticanja prihoda.

Struktura cijene usluga i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

Prijedlozi preduzeća u vezi cijena, dostavljani su prethodnim godinama, nisu bili prihvaćeni od strane Vlade Kantona. Cijene usluga prevoza utvrđene u 2005. godini (korekcija sa uvođenjem PDV-a, izvršena u 2006.g.) su uglavnom aktuelne cijene do kraja januara 2020. godine.

Krajem januara je zaključen Sporazum o privremenom utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog linijskog prevoza putnika na području Kantona Sarajevo.

Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka

Red br.	Struktura gubitka	Iznos u KM	Učešće u %
1.	Gubitak od poslovne aktivnosti	11.832.732	77,9
2.	Gubitak od finansijske aktivnosti	3.349.636	22,1
3.	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		
	Gubitak	15.182.368	100,00

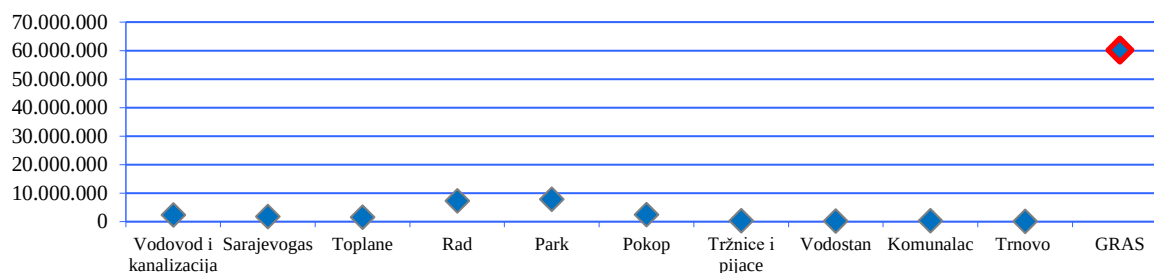
2. Sredstva budžeta

Iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, ukupno je izdvojeno 60.249.691 KM. Od toga 15.766.549 KM je izdvojeno na subvencije za prevoz, 1.149.922 KM na uplatu doprinosa po Programu zbrinjavanja, 86.700 KM na uplatu otpremnina za penzionisanje po Programu zbrinjavanja i 43.246.520 KM na pokrivanje dijela akumuliranog gubitka GRAS-a.

Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2021/2020	Učešće budžeta u %	
		2021.	2020.	2021.	2020.		2021.	2020.
1.	Vodovod i kanalizacija	53.496.522	51.021.404	2.395.102	2.575.400	93,0	4,5	5,0
2.	Sarajevogas	102.741.841	101.651.755	1.800.000	11.887.529	15,1	1,8	11,7
3.	Toplane	62.830.117	61.670.085	1.577.294	1.798.045	87,7	2,5	2,9
4.	Rad	41.687.743	39.545.336	7.303.728	7.363.293	99,2	17,5	18,6
5.	Park	9.080.373	8.753.341	7.796.851	5.985.584	130,3	85,9	68,4
6.	Pokop	11.985.568	11.047.607	2.499.883	600.000	416,6	20,9	5,4
7.	Tržnice i pijace	3.518.971	3.281.673	343.000	0	0,0	9,7	0,0
8.	Vodostan	2.349.695	2.412.468	251.784	521.289	48,3	10,7	21,6
9.	Komunalac	4.941.816	5.173.445	311.959	590.000	52,9	6,3	11,4
10.	Trnovo	911.522	814.600	100.000	400.000	25,0	11,0	49,1
	Ukupno	293.544.168	285.371.714	24.379.601	31.721.140	76,9	8,3	11,1
11.	GRAS	30.583.393	29.454.877	60.249.691	34.095.220	176,7	197,0	115,8

Graf 13. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2021.

Realizovana sredstva budžeta kod deset KJKP i JKP iznose 24.379.601 KM, a kod GRAS-a 60.249.691 KM. Ukupna realizovana sredstva budžeta Kantona Sarajevo GRAS-u povećana su za 76,7% (26.154.471 KM) u odnosu na 2020. godinu, dok su kod ostalih KJKP i JKP realizovana budžetska sredstva smanjena za 23,1% (7.341.539 KM) u odnosu na 2020. godinu. Učešće budžeta Kantona Sarajevo u KJKP GRAS u 2021. godini je veće za 97,0% od iznosa ukupnih prihoda preduzeća, dok je u 2020. godini učešće budžeta bilo za 15,8% veće od iznosa ukupnih prihoda KJKP GRAS.

3. Investicije

Prikaz isplata za investicije u KJKP i JKP Kantona Sarajevo, (Tabela 9).

Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM za 2021. godinu

R. br.	KJKP i JKP	Sopstvena sredstva	Kredit	Ostali izvori	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	513.126		37.574	550.700
2.	Sarajevogas	688.759		476.172	1.164.931
3.	Toplane	991.303		565.879	1.557.182
4.	Rad	235.750		1.240.188	1.475.938
5.	Park	63.478		322.069	385.547
6.	Pokop	446.234		95.361	541.595
7.	Tržnice i pijace	36.859		73.041	109.900
8.	Vodostan	135.488		1.888.805	2.024.293
9.	Komunalac	37.943		0	37.943
10.	Trnovo	83.458		0	83.458
	Ukupno	3.232.398		4.699.089	7.931.487
11.	Gras	0		15.731	15.731

Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM za 2021. godinu

R. br.	KJKP i JKP	Građevinski objekti	Oprema	Ostalo	Ukupne investicije
1.	Vodovod i kanalizacija	0	534.458	16.242	550.700
2.	Sarajevogas	0	702.960	461.971	1.164.931
3.	Toplane	329.944	1.179.438	47.800	1.557.182
4.	Rad	123.103	1.037.160	315.675	1.475.938
5.	Park	380.864	0	4.683	385.547
6.	Pokop	338.298	203.297	0	541.595
7.	Tržnice i pijace	93.624	7.932	8.344	109.900
8.	Vodostan	1.942.618	79.016	2.659	2.024.293
9.	Komunalac	4.296	33.647	0	37.943
10.	Trnovo	0	70.408	13.050	83.458
	Ukupno	3.212.747	3.848.316	870.424	7.931.487
11.	GRAS		11.531	4.200	15.731

Prikaz ostvarenih investicija u KJKP i JKP Kantona Sarajevo, (Tabela 10).

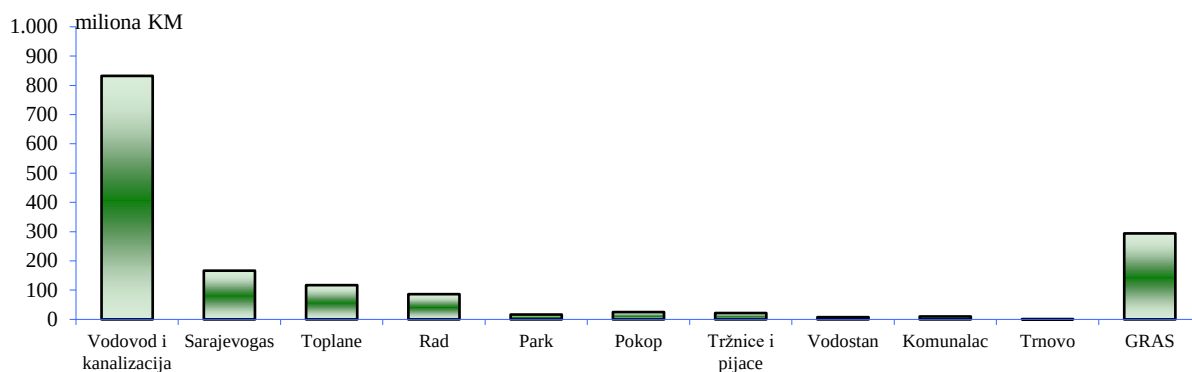
4. Elementi bilansa stanja

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2021. godine iznose 293.840.280 KM, što je manje za 10,4% u odnosu na 31.12.2020. godine.

Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM

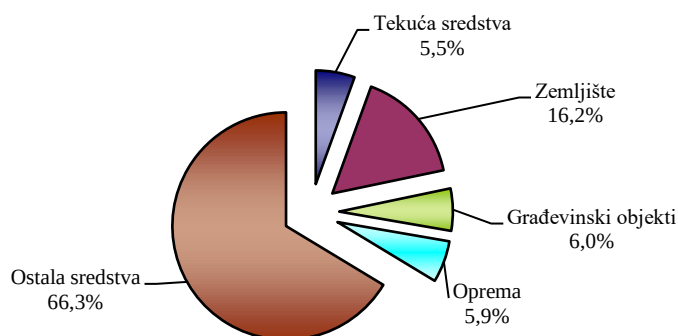
R. br	KJKP i JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	16.590.854	21.049.675	498.222.081	6.692.516	289.623.204	832.178.330
		31.12.2020.	17.869.459	21.049.675	514.837.574	7.680.195	279.814.611	841.251.514
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	40.009.567	1.459.929	30.113.362	10.650.031	84.295.406	166.528.295
		31.12.2020.	32.779.872	1.459.929	33.180.488	10.811.058	86.959.574	165.190.921
3.	Toplane	31.12.2021.	31.943.287	4.114.243	5.552.275	9.142.240	66.306.787	117.058.832
		31.12.2020.	27.892.234	4.114.243	5.850.309	9.886.929	70.695.661	118.439.376
4.	Rad	31.12.2021.	24.180.155	5.214.619	2.750.773	6.587.950	47.493.365	86.226.862
		31.12.2020.	23.420.376	5.168.838	2.849.017	7.267.862	47.650.938	86.357.031
5.	Park	31.12.2021.	3.696.694	8.701.603	2.712.560	1.007.757	443.255	16.561.869
		31.12.2020.	3.581.827	8.701.603	2.801.100	607.666	711.265	16.403.461
6.	Pokop	31.12.2021.	3.672.823	2.369.977	14.370.029	644.356	3.936.594	24.993.779
		31.12.2020.	3.004.623	2.369.977	15.126.520	606.085	4.524.734	25.631.939
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	2.117.859	7.135.950	9.179.156	282.522	3.053.031	21.768.518
		31.12.2020.	1.785.292	7.135.950	9.258.867	346.162	3.091.501	21.617.772
8.	Vodostan	31.12.2021.	2.086.901	417.563	4.622.880	463.358	8.366	7.599.068
		31.12.2020.	1.810.838	417.563	3.153.673	492.024	91.826	5.965.924
9.	Komunalac	31.12.2021.	2.952.158	284.805	5.748.209	386.222	616.870	9.988.264
		31.12.2020.	2.518.226	281.815	6.265.634	581.360	629.906	10.276.941
10.	Trnovo	31.12.2021.	610.133	0	0	160.043	12.829	783.005
		31.12.2020.	492.145	0	0	139.427	221	631.793
	Ukupno	31.12.2021.	127.860.431	50.748.364	573.271.325	36.016.995	495.789.707	1.283.686.822
		31.12.2020.	115.154.892	50.699.593	593.323.182	38.418.768	494.170.237	1.291.766.672
11.	GRAS	31.12.2021.	16.298.396	47.519.230	17.637.433	17.432.796	194.952.425	293.840.280
		31.12.2020.	14.933.562	47.519.230	18.567.896	19.963.090	226.785.977	327.769.755

Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2021. u (million)

U poređenju sa ukupnim poslovnim sredstvima drugih javnih komunalnih preduzeća, KJKP GRAS ima rang 2 (iza Vodovoda i kanalizacije).

Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2021.

Na kraju 2021. godine Preduzeće je raspolagalo sa 16,3 miliona KM tekućih sredstava, 47,5 miliona KM vrijednosti zemljišta, 17,6 miliona KM vrijednosti građevinskih objekata, te opreme u vrijednosti od preko 17 miliona KM.

Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2021. (%)

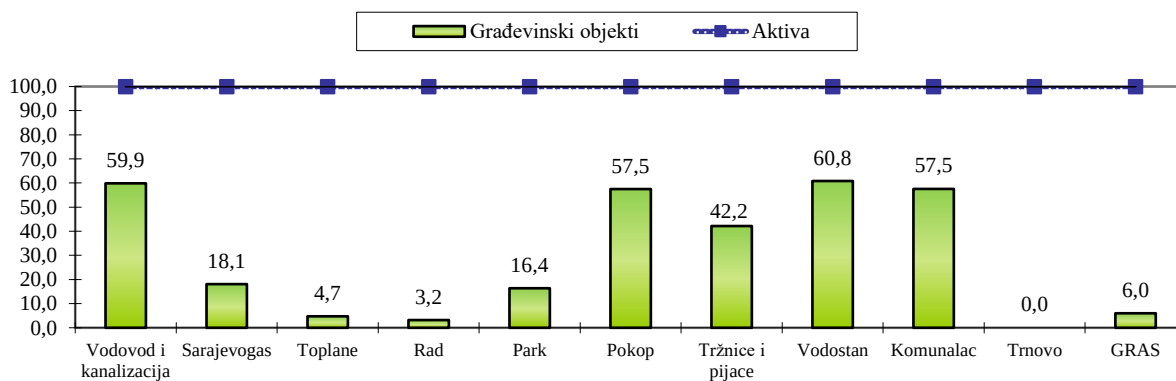

Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020. i 31.12.2021.-struktura poslovnih sredstava u %

R. Broj	KJKP i JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	2,0	2,5	59,9	0,8	34,8	100,0
		31.12.2020.	2,1	2,5	61,2	0,9	33,3	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	24,0	0,9	18,1	6,4	50,6	100,0
		31.12.2020.	19,8	0,9	20,1	6,5	52,6	100,0
3.	Toplane	31.12.2021.	27,3	3,5	4,7	7,8	56,6	100,0
		31.12.2020.	23,5	3,5	4,9	8,3	59,7	100,0
4.	Rad	31.12.2021.	28,0	6,0	3,2	7,6	55,1	100,0
		31.12.2020.	27,1	6,0	3,3	8,4	55,2	100,0
5.	Park	31.12.2021.	22,3	52,5	16,4	6,1	2,7	100,0
		31.12.2020.	21,8	53,0	17,1	3,7	4,3	100,0
6.	Pokop	31.12.2021.	14,7	9,5	57,5	2,6	15,8	100,0
		31.12.2020.	11,7	9,2	59,0	2,4	17,7	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	9,7	32,8	42,2	1,3	14,0	100,0
		31.12.2020.	8,3	33,0	42,8	1,6	14,3	100,0
8.	Vodostan	31.12.2021.	27,5	5,5	60,8	6,1	0,1	100,0
		31.12.2020.	30,4	7,0	52,9	8,2	1,5	100,0
9.	Komunalac	31.12.2021.	29,6	2,9	57,5	3,9	6,2	100,0
		31.12.2020.	24,5	2,7	61,0	5,7	6,1	100,0
10.	Trnovo	31.12.2021.	77,9	0,0	0,0	20,4	1,6	100,0
		31.12.2020.	77,9	0,0	0,0	22,1	0,0	100,0
	Ukupno	31.12.2021.	10,0	4,0	44,7	2,8	38,6	100,0
		31.12.2020.	8,9	3,9	45,9	3,0	38,3	100,0
11.	GRAS	31.12.2021.	5,5	16,2	6,0	5,9	66,3	100,0
		31.12.2020.	4,6	14,5	5,7	6,1	69,2	100,0

Vrijednost tekućih sredstava veća su u odnosu na prethodnu godinu za 0,9%, vrijednost opreme manja za 0,2%, vrijednost građevinskih objekata veća je za 0,3%, dok su ostala sredstva manja za 2,9%.

Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2021/2020

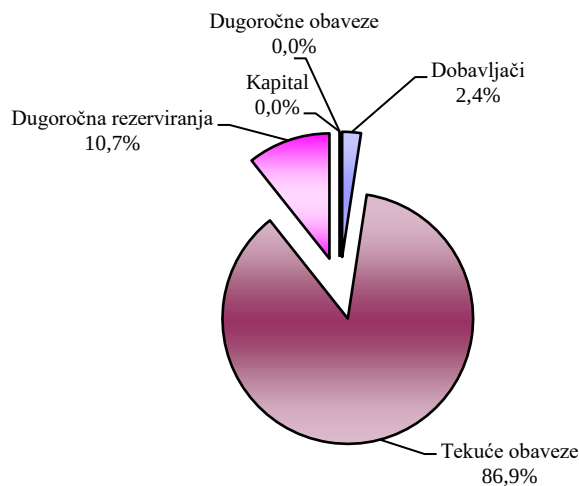
R. br	KJKP i JKP	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
			Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	0,93	1,00	0,97	0,87	1,04	0,99
2.	Sarajevogas	1,22	1,00	0,91	0,99	0,97	1,01
3.	Toplane	1,15	1,00	0,95	0,92	0,94	0,99
4.	Rad	1,03	1,01	0,97	0,91	1,00	1,00
5.	Park	1,03	1,00	0,97	1,66	0,62	1,01
6.	Pokop	1,22	1,00	0,95	1,06	0,87	0,98
7.	Tržnice i pijace	1,19	1,00	0,99	0,82	0,99	1,01
8.	Vodostan	1,15	1,00	1,47	0,94	0,09	1,27
9.	Komunalac	1,17	1,01	0,92	0,66	0,98	0,97
10.	Trnovo	1,24	0,00	0,00	1,15	58,05	1,24
	Ukupno	1,11	1,00	0,97	0,94	1,00	0,99
11.	GRAS	1,09	1,00	0,95	0,87	0,86	0,90

Vrijednost izvora sredstava preduzeća na dan 31.12.2021. iznosi 293.840.280 KM.

Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM

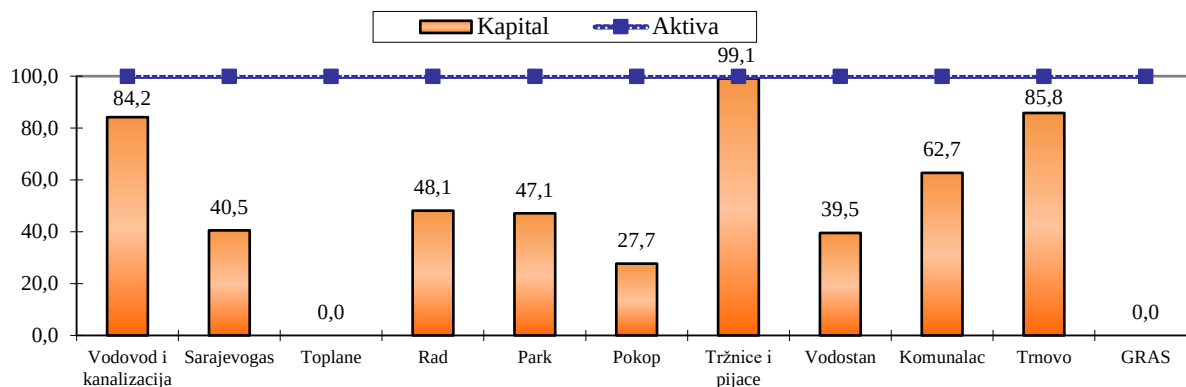
R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročne razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	4.163.528	8.137.742	101.518.712	17.875.722	700.482.626	832.178.330
		31.12.2020.	5.673.390	10.161.710	103.078.251	8.565.590	713.772.573	841.251.514
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	18.412.833	6.849.928	24.599.553	49.195.063	67.470.918	166.528.295
		31.12.2020.	15.674.282	6.158.409	25.648.665	51.453.878	66.255.687	165.190.921
3.	Toplane	31.12.2021.		13.993.612	5.824.522	97.240.698		117.058.832
			6.986.835	6.497.691	5.761.691	99.193.159		118.439.376
4.	Rad	31.12.2021.	1.201.291	34.216.687	5.497.614	3.820.406	41.490.864	86.226.862
		31.12.2020.	1.893.027	32.323.000	6.029.680	4.598.426	41.512.898	86.357.031
5.	Park	31.12.2021.	289.234	3.143.064	5.327.790		7.801.781	16.561.869
		31.12.2020.	473.428	3.416.106	4.809.681		7.704.246	16.403.461
6.	Pokop	31.12.2021.	445.083	1.388.145	16.152.524	87.186	6.920.841	24.993.779
		31.12.2020.	548.070	1.560.484	17.108.339	307.161	6.107.885	25.631.939
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	53.647	115.593	22.197		21.577.081	21.768.518
		31.12.2020.	123.764	53.644			21.440.364	21.617.772
8.	Vodostan	31.12.2021.	19.520	231.209	4.344.600		3.003.739	7.599.068
		31.12.2020.	14.092	248.693	2.794.581		2.908.558	5.965.924
9.	Komunalac	31.12.2021.		281.898	3.443.594		6.262.772	9.988.264
		31.12.2020.		316.498	3.739.130		6.221.313	10.276.941
10.	Trnovo	31.12.2021.	68.612	42.584			671.809	783.005
		31.12.2020.	48.877	43.530			539.386	631.793
	Ukupno	31.12.2021.	24.653.748	68.400.462	166.731.106	168.219.075	855.682.431	1.283.686.822
		31.12.2020.	31.435.765	60.779.765	168.970.018	164.118.214	866.462.910	1.291.766.672
11.	GRAS	31.12.2021.	7.094.658	255.377.511	31.368.111			293.840.280
		31.12.2020.	7.480.237	283.136.947	37.152.571			327.769.755

Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2021.

Najveći dio izvora sredstava KJKP GRAS čine tekuće obaveze sa 86,9% ili preko 255 miliona KM. Kod ostalih kantonalnih javnih komunalnih preduzeća kapital je dominantan u izvorima sredstva, dok je u GRAS-u i Toplanama kapital u potpunosti obezvrjeđen.

Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2021.

Posmatrajući ukupnu pasivu KJKP GRAS, dominantno je učešće tekućih obaveza 86,9%, dok dugoročna rezerviranja učestvuju sa 10,7%.

Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %

R. br	KJKP i JKP	Na dan	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	0,5	1,0	12,2	2,1	84,2	100,0
		31.12.2020.	0,7	1,2	12,3	1,0	84,8	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	11,1	4,1	14,8	29,5	40,5	100,0
		31.12.2020.	9,5	3,7	15,5	31,1	40,1	100,0
3.	Toplane	31.12.2021.	0,0	12,0	5,0	83,1	0,0	100,0
		31.12.2020.	5,9	5,5	4,9	83,8	0,0	100,0
4.	Rad	31.12.2021.	1,4	39,7	6,4	4,4	48,1	100,0
		31.12.2020.	2,2	37,4	7,0	5,3	48,1	100,0
5.	Park	31.12.2021.	1,7	19,0	32,2	0,0	47,1	100,0
		31.12.2020.	2,9	20,8	29,3	0,0	47,0	100,0
6.	Pokop	31.12.2021.	1,8	5,6	64,6	0,3	27,7	100,0
		31.12.2020.	2,1	6,1	66,7	1,2	23,8	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	0,2	0,5	0,1	0,0	99,1	100,0
		31.12.2020.	0,6	0,2	0,0	0,0	99,2	100,0
8.	Vodostan	31.12.2021.	0,3	3,0	57,2	0,0	39,5	100,0
		31.12.2020.	0,2	4,2	46,8	0,0	48,8	100,0
9.	Komunalac	31.12.2021.	0,0	2,8	34,5	0,0	62,7	100,0
		31.12.2020.	0,0	3,1	36,4	0,0	60,5	100,0
10.	Trnovo	31.12.2021.	8,8	5,4	0,0	0,0	85,8	100,0
		31.12.2020.	7,7	6,9	0,0	0,0	85,4	100,0
	Ukupno	31.12.2021.	1,9	5,3	13,0	13,1	66,7	100,0
		31.12.2020.	2,4	4,7	13,1	12,7	67,1	100,0
11.	GRAS	31.12.2021.	2,4	86,9	10,7	0,0	0,0	100,0
		31.12.2020.	2,3	86,4	11,3	0,0	0,0	100,0

Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2021/2020.

R. br	KJKP i JKP	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Akumulacioni gubitak	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	0,73	0,80	0,98	2,09	0,98	0,99	0,99
2.	Sarajevogas	1,17	1,11	0,96	0,96	1,02	1,01	1,01
3.	Toplane	0,00	2,15	1,01	0,98		0,99	0,99
4.	Rad	0,63	1,06	0,91	0,83	1,00	1,00	1,00
5.	Park	0,61	0,92	1,11		1,01	1,01	1,01
6.	Pokop	0,81	0,89	0,94	0,28	1,13	0,98	0,98
7.	Tržnice i pijace	0,43	2,15			1,01	1,01	1,01
8.	Vodostan	1,39	0,93	1,55		1,03	1,27	1,27
9.	Komunalac		0,89	0,92		1,01	0,97	0,97
10.	Trnovo	1,40	0,98			1,25	1,24	1,24
	Ukupno	0,78	1,13	0,99	1,02	0,99	0,99	0,99
11.	GRAS	0,95	0,90	0,84			0,90	0,90

Tekuće obaveze preduzeća u 2021. godini su se smanjile za 9,8% u odnosu na prethodnu godinu. Dugoročna rezervisanja GRAS-a su se smanjila za 15,6%, a obaveze prema dobavljačima su se smanjile za 5,2%.

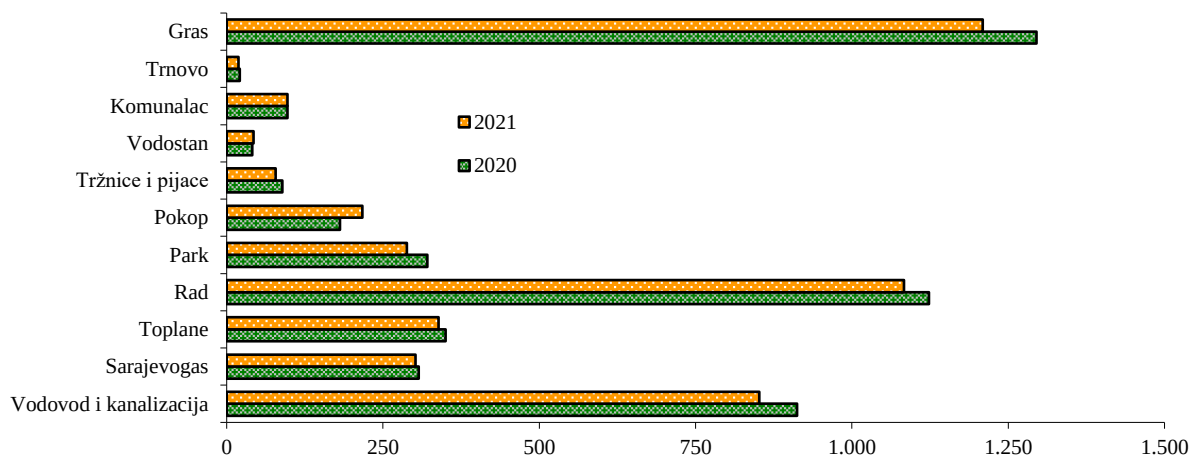
5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2021. godine u KJKP GRAS bilo je zaposleno 1.209 radnika na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih se smanjio za 6,6%.

Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP

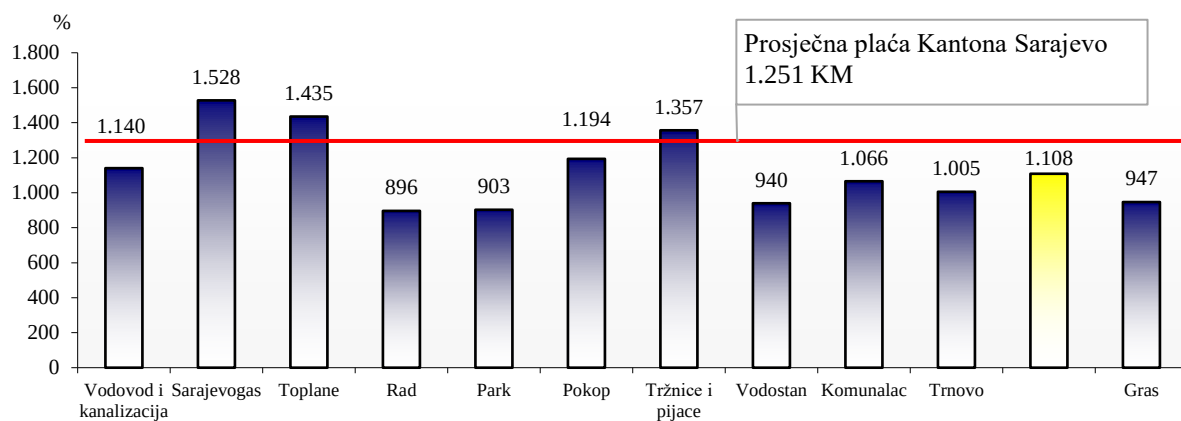
R. br.	KJKP i JKP	Plaće i naknade u KM		Indeks <u>2021</u> 2020	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks <u>2021</u> 2020	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks <u>2021</u> 2020
		2021.	2020.		2021.	2020.		2021.	2020.	
1.	Vodovod i kanalizacija	11.659.597	12.214.439	95,5	852	912	93,4	1.140	1.116	102,2
2.	Sarajevogas	5.536.688	5.453.255	101,5	302	307	98,4	1.528	1.480	103,2
3.	Toplane	5.839.563	5.956.751	98,0	339	350	96,9	1.435	1.418	101,2
4.	Rad	11.647.044	12.139.203	95,9	1.083	1.123	96,4	896	901	99,5
5.	Park	3.119.626	3.379.368	92,3	288	321	89,7	903	877	102,9
6.	Pokop	3.108.221	3.044.645	102,1	217	181	119,9	1.194	1.402	85,2
7.	Tržnice i pijace	1.270.018	1.344.276	94,5	78	89	87,6	1.357	1.259	107,8
8.	Vodostan	484.957	463.740	104,6	43	41	104,9	940	943	99,7
9.	Komunalac	1.240.372	1.279.384	97,0	97	97	100,0	1.066	1.099	97,0
10.	Trnovo	229.240	238.738	96,0	19	21	90,5	1.005	947	106,1
	Ukupno	44.135.326	45.513.799	97,0	3.318	3.442	96,4	1.108	1.102	100,6
11.	GRAS	13.735.271	14.887.104	92,3	1.209	1.295	93,4	947	958	98,8

Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada

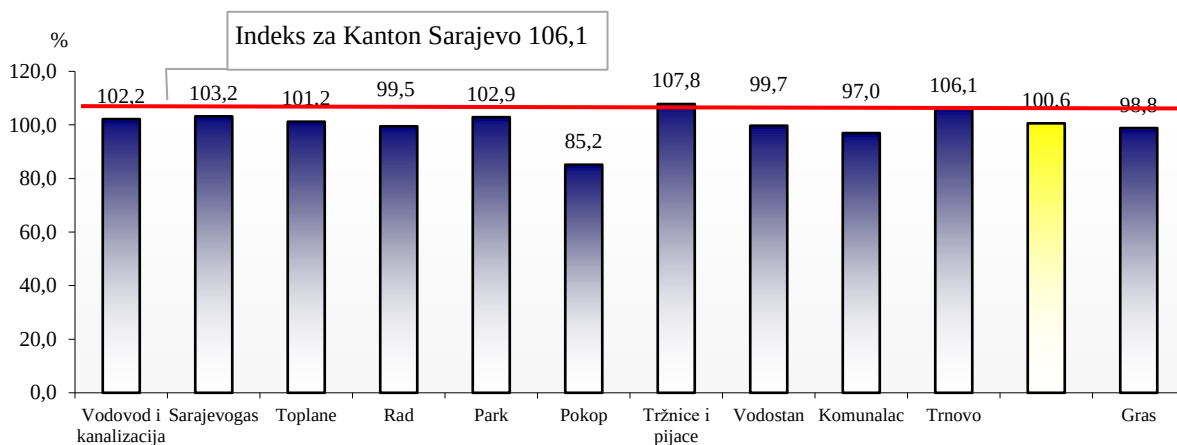
U KJKP GRAS radi oko 36,4% zaposlenih u svim javnim komunalnim preduzećima. U toku 2021. godine ukupno je isplaćeno 13.735.271 KM na ime plaća i naknada, što je manje za 7,7% u odnosu na isplaćene plaće i naknade u 2020. godini.

Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2021.

Prosječnu plaću veću od prosjeka Kantona Sarajevo imaju komunalna preduzeća Sarajevogas za 22,1%, Toplane za 14,7% i Tržnice i Pijace za 8,5%.

Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2021/2020. u (%)

Prosječna plaća po zaposlenom radniku u toku 2021. godine iznosila je 947 KM i manja je za 1,2% u odnosu na 2020. godinu.

Na dan 31.12.2021. godine u GRAS-u je bilo zaposleno 1.205 radnika (Tabela 18.)

Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2021.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	119	16	134	280	218		6	76	849
2.	Sarajevogas	89	8	41	116	44		1	5	304
3.	Toplane	68	5	23	119	107			5	327
4.	Rad	48	26	15	222	278		2	470	1.061
5.	Park	43	1		87	71			81	283
6.	Pokop	35	4		127	2			23	191
7.	Tržnice i pijace	9	6		31	8			36	90
8.	Vodostan	5	1	2	32	0			2	42
9.	Komunalac	18		5	18	36			21	98
10.	Trnovo	6			3	8		6		23
	Ukupno	440	67	220	1.035	772	0	15	719	3.268
11.	GRAS	72	18	99	339	637	35	1	4	1.205

Graf 23. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2021. u (%)

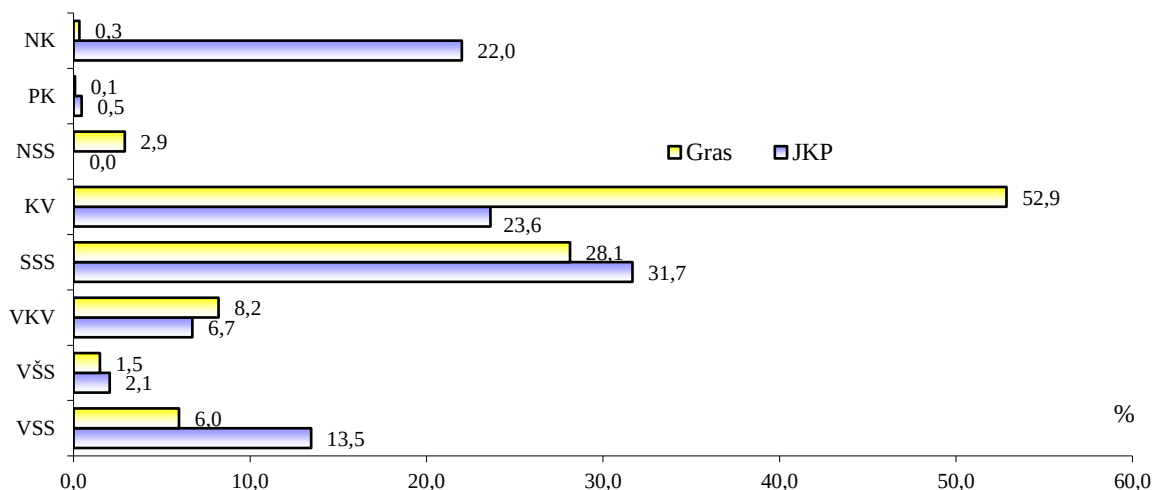

Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2021. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	14,0	1,9	15,8	33,0	25,7	0,0	0,7	9,0	100,0
2.	Sarajevogas	29,3	2,6	13,5	38,2	14,5	0,0	0,3	1,6	100,0
3.	Toplane	20,8	1,5	7,0	36,4	32,7	0,0	0,0	1,5	100,0
4.	Rad	4,5	2,5	1,4	20,9	26,2	0,0	0,2	44,3	100,0
5.	Park	15,2	0,4	0,0	30,7	25,1	0,0	0,0	28,6	100,0
6.	Pokop	18,3	2,1	0,0	66,5	1,0	0,0	0,0	12,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	10,0	6,7	0,0	34,4	8,9	0,0	0,0	40,0	100,0
8.	Vodostan	11,9	2,4	4,8	76,2	0,0	0,0	0,0	4,8	100,0
9.	Komunalac	18,4	0,0	5,1	18,4	36,7	0,0	0,0	21,4	100,0
10.	Trnovo	26,1	0,0	0,0	13,0	34,8	0,0	26,1	0,0	100,0
	Ukupno	13,5	2,1	6,7	31,7	23,6	0,0	0,5	22,0	100,0
11.	GRAS	6,0	1,5	8,2	28,1	52,9	2,9	0,1	0,3	100,0

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih u KJKP GRAS najveće učešće ima kvalifikovana radna snaga KV, koja čini preko polovine zaposlenih 52,9%, srednja stručna sprema čini 28,1%, visoka stručna sprema učestvuje sa 6,0%, a VKV sa 8,2%.

Tabela 20. Plaće po kvalifikacionoj strukturi u 2021. godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjeak JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.810	1.554	1.332	1.184	1.086		953	892	1.144
2.	Sarajevogas	1.712	1.358	1.130	1.008	864		738	627	1.518
3.	Toplane	1.646	1.367	1.163	1.079	995			569	1.488
4.	Rad	1.713	1.380	1.196	979	866			693	915
5.	Park	1.643	1.423		1.110	815			695	919
6.	Pokop	1.540	1.420		1.158	1.055			890	1.356
7.	Tržnice i pijace	1.766	1.810		1.370	1.123			808	1.176
8.	Vodostan	1.490	946	1.010	950				795	962
9.	Komunalac	1.520		1.244	1.062	1.033			639	1.055
10.	Trnovo	1.502			882	924		661		831
	Ukupno	1.634	1.407	1.179	1.078	973	0	784	734	1.125
11.	GRAS	1.435	1.080	1.010	895	930	631	907	663	950

Prosječna plaća sa naknadama KJKP GRAS po kvalifikacionoj strukturi iznosila je 950 KM što je ispod prosjeka KJKP-a i JKP-a. Prosječna plaća sa naknadama VSS u KJKP GRAS-u je niža za 12,2% od prosječne plaće VSS u ostalim preduzećima, dok je plaća SSS u KJKP GRAS-u niža za 17,0% od prosječne plaće SSS u ostalim preduzećima. Uvid u plaće KJKP GRAS dat je u Tabeli 21.

Tabela 21. Plaće bez naknade i plaće sa naknadom (prosjeak) GRAS

Kvalifikacija	Prosječna plaća bez naknada	Prosječna plaća sa naknadama na bazi sati rada
VSS	992	1.435
VŠS	746	1.080
VKV	698	1.010
SSS	619	895
KV	643	930
NSS	436	631
PK	627	907
NK	658	663

KJKP GRAS je posljednji potpisnik Kolektivnog ugovora uposlenika u komunalnoj privredi KS, obzirom da se znalo da će primjena istog povećati troškove uposlenih, te da primjena neće bit moguća bez značajne podrške vlasnika preduzeća.

Kolektivni ugovor nije nikada u potpunosti primijenjen, ali je pod pritiskom sindikata početkom 2007. godine izvršeno povećanje plaća. Zbog nepotpune primjene istog značajan broj uposlenika pokrenuo je tužbene zahtjeve.

Tabela 22. Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS

R. br.	KJKP i JKP	Plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2021	2020	2021	2020	2021	2020
1.	Vodovod i kanalizacija	11.659.597	12.214.439	66.786.459	65.277.822	17,5	18,7
2.	Sarajevogas	5.536.688	5.453.255	101.526.611	100.591.450	5,5	5,4
3.	Toplane	5.839.563	5.956.751	57.847.817	55.994.059	10,1	10,6
4.	Rad	11.647.044	12.139.203	41.589.880	39.530.759	28,0	30,7
5.	Park	3.119.626	3.379.368	8.982.838	9.302.383	34,7	36,3
6.	Pokop	3.108.221	3.044.645	11.091.156	10.035.631	28,0	30,3
7.	Tržnice i pijace	1.270.018	1.344.276	3.381.512	3.435.427	37,6	39,1
8.	Vodostan	484.957	463.740	2.243.848	2.140.357	21,6	21,7
9.	Komunalac	1.240.372	1.279.384	4.898.784	5.141.388	25,3	24,9
10.	Trnovo	229.240	238.738	763.365	799.028	30,0	29,9
	Ukupno	44.135.326	45.513.799	299.112.270	292.248.304	14,8	15,6
11.	GRAS	13.735.271	14.887.104	42.009.283	52.136.634	32,7	28,6

Preduzeće GRAS u poslovanju ima dodatne otežavajuće okolnosti, kao starost vozila, raznovrsnost voznog parka, stanje infrastrukturnih objekata i dr.

6. Izvedeni pokazatelji poslovanja

Ekonomski pokazatelji poslovanja KJKP GRAS, kao i drugih javnih komunalnih preduzeća daju se u Tabeli 23. a indeksi 2021/2020. u Tabeli 24. Nivo izvedenih pokazatelja u odnosu na prosjek svih javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 23.

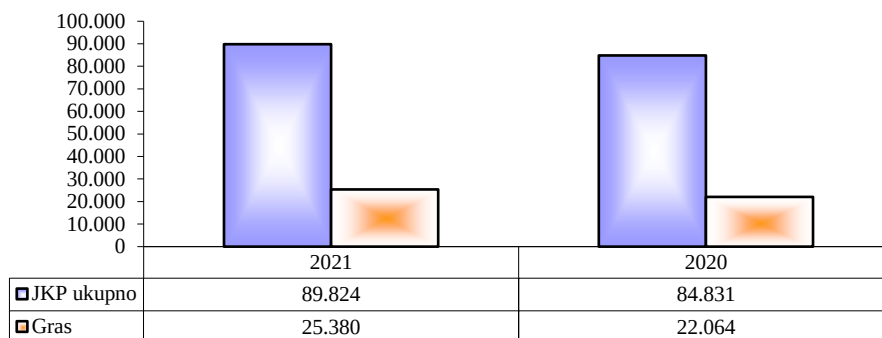
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	63.011	78.665			15.654	0,801				3,22
		31.12.2020.	57.135	73.099			15.965	0,782				2,86
2.	Sarajevogas	31.12.2021.	337.967	333.969	3.997	3.997		1,012	0,030	0,018	0,012	2,57
		31.12.2020.	339.972	336.426	3.546	3.546		1,011	0,032	0,016	0,010	3,10
3.	Toplane	31.12.2021.	192.141	176.905	15.236	13.110		1,086	0,156		0,079	1,97
		31.12.2020.	174.209	158.175	16.034	15.641		1,101	0,203		0,092	2,21
4.	Rad	31.12.2021.	39.291	39.199	92	59		1,002	0,004	0,002	0,002	1,72
		31.12.2020.	35.885	35.872	13	12		1,000	0,001	0,000	0,000	1,69
5.	Park	31.12.2021.	32.086	31.741	345	345		1,011	0,026	0,013	0,011	2,46
		31.12.2020.	35.296	37.510			2.214	0,941				2,44
6.	Pokop	31.12.2021.	62.752	58.069	4.683	4.256		1,081	0,244	0,129	0,075	3,26
		31.12.2020.	51.867	47.116	4.751	4.203		1,101	0,337	0,166	0,092	3,68
7.	Tržnice i pijace	31.12.2021.	39.100	37.572	1.527	1.519		1,041	0,065	0,006	0,039	1,66
		31.12.2020.	36.463	38.171			1.708	0,955				1,84
8.	Vodostan	31.12.2021.	55.945	53.425	2.520	2.266		1,047	0,051	0,035	0,045	1,13
		31.12.2020.	56.104	49.776	6.328	5.691		1,127	0,150	0,094	0,113	1,33
9.	Komunalac	31.12.2021.	50.427	49.988	439	393		1,009	0,015	0,007	0,009	1,67
		31.12.2020.	52.257	51.933	324	289		1,006	0,013	0,005	0,006	2,05
10.	Trnovo	31.12.2021.	39.631	33.190	6.442	5.758		1,194	0,243	0,221	0,163	1,49
		31.12.2020.	35.417	34.740	677	573		1,019	0,032	0,029	0,019	1,66
	Ukupno	31.12.2021.	89.824	91.528	2.363	2.105	4.067	0,981	0,060	0,009	0,026	2,30
		31.12.2020.	84.831	86.875	2.403	2.316	4.447	1,019	0,070	0,009	0,028	2,48
11.	GRAS	31.12.2021.	25.380	34.862			9.482	0,728				1,88
		31.12.2020.	22.064	39.054			16.990	0,565				1,97

Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP i JKP u 2021. godini

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,70	0,86			3,85
2.	Sarajevogas	3,76	3,65	1,69	1,90	
3.	Toplane	2,14	1,93	6,45	6,23	
4.	Rad	0,44	0,43	0,04	0,03	
5.	Park	0,36	0,35	0,15	0,16	
6.	Pokop	0,70	0,63	1,98	2,02	
7.	Tržnice i pijace	0,44	0,41	0,65	0,72	
8.	Vodostan	0,62	0,58	1,07	1,08	
9.	Komunalac	0,56	0,55	0,19	0,19	
10.	Trnovo	0,44	0,36	2,73	2,74	
	Ukupno	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
11.	GRAS	0,28	0,38			2,33

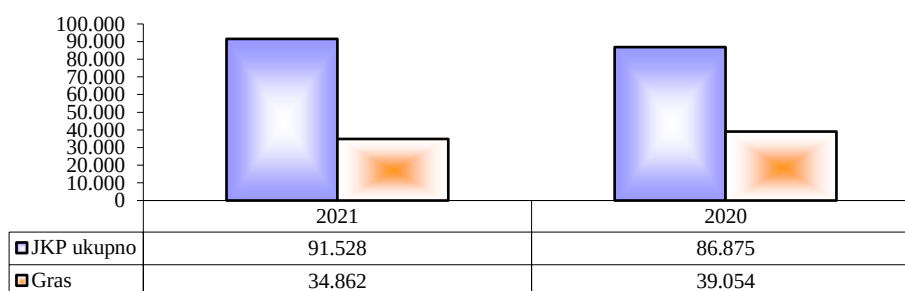
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS

Prihod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 25.380 KM, što je povećanje u odnosu na ostvarenje u 2020. godini za 15,0%.

Prosječan prihod po zaposlenom svih KJKP veći je od ostvarenog u KJKP GRAS za 3,5 puta.

Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS

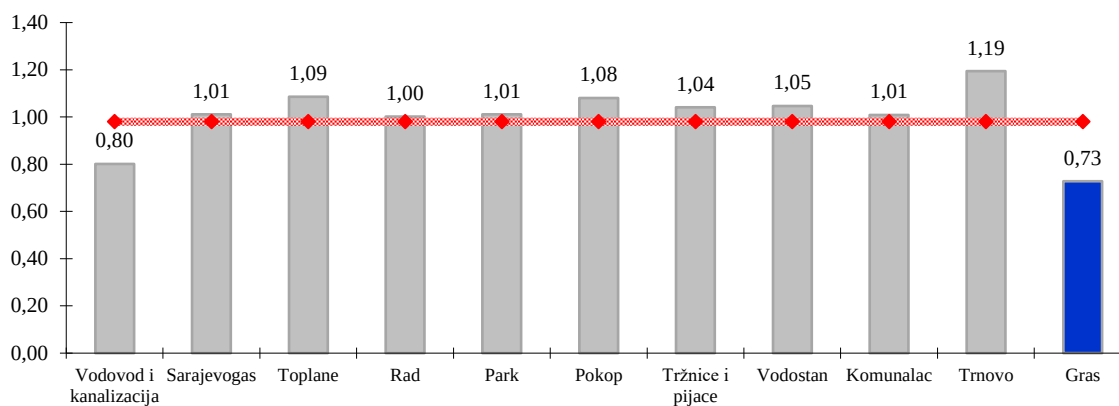

Rashod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 34.862 KM, što ukazuje na smanjenje u odnosu na 2020. godinu za 10,7%.

Istovremeno, prosječan rashod po zaposlenom kod svih KJKP veći je 2,6 puta od ostvarenog u KJKP GRAS.

U 2021. godini KJKP GRAS iskazao je gubitak u poslovanju, pa je ostvareni gubitak po zaposlenom 9.482 KM, što je manje u odnosu na prethodnu godinu za 44,2%. Istovremeno je gubitak po zaposlenom preduzeća veći 2,3 puta od prosječno ostvarenog u svim komunalnim preduzećima.

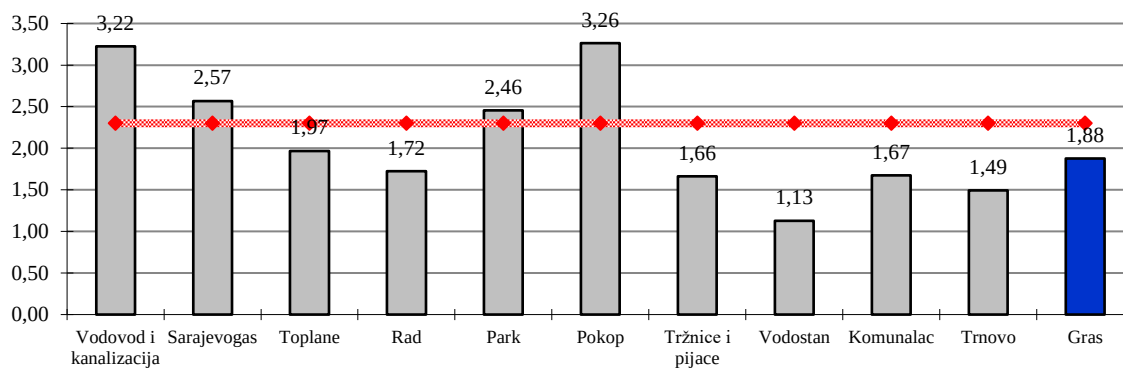
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjek KJKP i JKP=0,98

Efikasnost poslovanja KJKP GRAS, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, na kraju 2021. godine iznosi 0,73 i veća je u odnosu na ostvarenu efikasnost prethodne godine kada je iznosila 0,57. Efikasnost poslovanja preduzeća je 25,8% manja od prosječno ostvarene efikasnosti ostalih javnih komunalnih preduzeća.

Ostale pokazatelje poslovanja (rentabilnost poslovanja, rentabilnost kapitala i maržu profita) nije moguće računati obzirom da KJKP GRAS nije ostvario dobit u poslovanju

Graf 27. Koeficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=2,30

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, iznosi 1,88 i blago je veći od prosjeka ostvarenog koeficijenta za neka od javnih komunalna preduzeća.

Rezime

KJKP GRAS u 2021. godini ostvarilo je ukupne prihode od 30.583.393 KM koji su veći od ostvarenih ukupnih prihoda u 2020. godini za 3,8%. Ukupni rashodi u 2021. godini iznose 42.009.283 KM i manji su za 19,4% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2020. godine. Gubitak ostvaren na dan 31.12.2021. godine iznosi 11.425.890 KM i veći je za 49,6% u odnosu na 2020. godinu.

Na rezultate poslovanja imaju uticaja i prihodi i rashodi sporednih i pomoćnih djelatnosti. Ukupni prihodi ovih djelatnosti ostvareni u 2021. godini su 570.703 KM.

U 2021. godini, Budžetom Kantona Sarajevo realizovana sredstva iznose 60.249.691 KM i veća su za 76,7% u odnosu na 2020. godinu.

U toku 2021. godine ukupno zaposlenih na temelju sati rada bilo je 1.209 radnika. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 6,6%. Prosječna plaća svih komunalnih preduzeća veća je za 14,6% od prosječne plaće KJKP GRAS, a prosječna plaća Kantona Sarajevo veća je za 24,3% od prosječne plaće Preduzeća.

U strukturi zaposlenih kvalifikovani radnici (KV) čine više od polovine zaposlenih, odnosno 52,9%. Visoka stručna sprema učestvuje sa 6,0%, a visoko kvalifikovani radnici sa 8,2%. Prosječna plaća sa naknadama prema kvalifikacionoj strukturi je 950 KM. U KJKP-u GRAS isplata plaća je neredovna (bez uplate poreza i doprinosa), dok su ostala primanja radnika i penzionisanje radnika tekla po planiranoj dinamici.

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2021. godine iznose 293.840.280 KM što je manje za 10,4% u odnosu na 31.12.2020. U strukturi ukupnih poslovnih sredstava dominiraju ostala sredstva sa učešćem od 66,3%. U strukturi izvora dominiraju tekuće obaveze sa 86,9% ili 255.377.511 KM.

U 2021. godini ostvaren je prosječan prihod po zaposlenom od 25.380 KM, a prosječan rashod po zaposlenom iznosi 34.862 KM. Gubitak po zaposlenom iznosi 9.482 KM i manji je za 44,2% u odnosu na 2020. godinu. Preduzeće je ostvarilo gubitak, što znači da je efikasnost poslovanja ispod 1.

U toku 2021. godine pređeno je 6,464 miliona km što je za 5,3% manje nego u 2020. godini. Vozni park broji 272 vozne jedinice što je jednak broj vozničkih jedinica kao u 2020. godini. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 24 godine.

ANEKS

KJKP GRAS

Adresa	Velika drveta 2
Telefon	293-333;293-101

POKAZATELJI POSLOVANJA

Prihodi (u KM)	30.583.393
Rashodi (u KM)	42.009.283
Dobit u poslovanju (u KM)	
Neto dobit (u KM)	
Gubitak (u KM)	11.425.890
Broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.209
Prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	947
Poslovna sredstva (u KM)	293.840.280
Tekuća sredstva (u KM)	16.298.396
Stalna sredstva (u KM)	277.541.884
Kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI

Prihodi po zaposlenom (u KM)	25.380
Rashodi po zaposlenom (u KM)	34.862
Dobit po zaposlenom (u KM)	
Neto dobit po zaposlenom (u KM)	
Gubitak po zaposlenom (u KM)	9.482
Efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,728
Rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
Rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
Rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
Rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
Marža profita (dobit/prihod)	
Marža profita (neto dobit/prihod)	
Koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,88

Javna komunalna preduzeća

(KJKP-a i JKP-a)

Broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA

Prihodi (u KM)	293.544.168
Rashodi (u KM)	299.112.270
Dobit u poslovanju (u KM)	7.721.835
Neto dobit (u KM)	6.877.739
Gubitak (u KM)	13.289.937
Broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.318
Prosječna plaća na temelju sati rada (u KM)	1.108
Poslovna sredstva (u KM)	1.283.686.822
Tekuća sredstva (u KM)	127.860.431
Stalna sredstva (u KM)	1.155.826.391
Kapital (u KM)	855.682.431

IZVEDENI POKAZATELJI

Prihodi po zaposlenom (u KM)	89.824
Rashodi po zaposlenom (u KM)	91.528
Dobit po zaposlenom (u KM)	2.363
Neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.105
Gubitak po zaposlenom (u KM)	4.067
Efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,98
Rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,06
Rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,05
Rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,01
Rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,01
Marža profita (dobit/prihod)	0,03
Marža profita (neto dobit/prihod)	0,02
Koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,30

Spisak tabela

Tabela 1. Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM	5
Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM	7
Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %	8
Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda.....	11
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM	12
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP i JKP – struktura u %.....	12
Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka.....	14
Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a.....	15
Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM za 2021. godinu.....	15
Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM za 2021. godinu.....	16
Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM.....	16
Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020. i 31.12.2021.-struktura poslovnih sredstava u %	18
Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2021/2020	18
Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM	19
Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %.....	20
Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2021/2020.	20
Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP	21
Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2021.....	22
Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2021. u %	23
Tabela 20. Plaće po kvalifikacionoj strukturi u 2021.godini.....	23
Tabela 21. Plaće bez naknade i plaće sa naknadom (prosjeak) GRAS	24
Tabela 22. Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS	24
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti.....	25
Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjeak KJKP i JKP u 2021. godini ..	25

Spisak grafova

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS	4
Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2021 (u KM).....	5
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2021. (u KM)	5
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2021. (u KM)	6
Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2021. (u KM)	6
Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2021. (u KM)	6
Graf 7. Ukupni prihodi JKP – struktura u %.....	8
Graf 7. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM.....	9
Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %.....	9
Graf 9. Struktura troškova energije u %.....	10
Graf 10. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM	10
Graf 12. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %.....	11
Graf 13. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2021.....	15
Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2021. u (million)	17
Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2021.....	17
Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2021. (%).....	17
Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2021.	19
Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2021.....	20
Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada	21
Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2021.....	22
Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2021/2020. u (%).....	22
Graf 23. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2021. u (%)	23
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS.....	26
Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS	26
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjeak KJKP i JKP=0,98	27
Graf 27. Koeficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=2,30	27

KORIŠTENI IZVORI

KJKP GRAS:

Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2021. godini

Bilans uspjeha preduzeća za 01.01- 31.12.2021. godine

Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2021. godine

Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu)

Godišnji izvještaj o investicijama za 2021. godinu (Obrazac INV – 01)

Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2021. godinu

Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)

Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK.

Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.

Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu

Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo:

Informacija o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2021. godinu u Kantonu Sarajevu